

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2011-2015) d. 15-10-2013

Møtedato Tirsdag d. 15. oktober 2013 kl. 14:00

Møtested Rådhuset

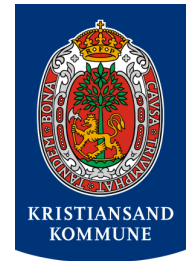
Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 24.09.13.....	3
Bosetting av flyktninger 2014 – 2016.....	5
Plan for psykisk helsearbeid, 2007-2010 og Rusmiddelpolitisk handlingsplan, 2008-2012- utsettelse	20
Høringsuttalelse - utkast til endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Nor	23
Høringsuttalelse - Krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenstene....	26
Orientering om tilsyn - helse- og sosialsektoren høsten 2013.....	29
Bygging av omsorgsboliger - valg av gjennomføringsmodell.....	34
Brukerundersøkelse psykisk helse og rus tjenester.....	41
Utllysning av stilling som helse- og sosialdirektør - utlysningstekst.....	42

Punkt 49/13: Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 24.09.13

Bilag

Protokoll Helse- og sosialstyret 24.09.2013

Dato 3. oktober 2013
Saksnr.: 201303798-6
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
15.10.2013

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 24.09.13

Forslag til vedtak

[Helse- og sosialstyret godkjenner protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 24.09.13.](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra helse- og sosialstyret 24.09.2013

Punkt 50/13: Bosetting av flyktninger 2014 – 2016

Bilag

Vedtak FORMAN, 16102013, Sak 95/13, Bosetting av flyktninger 2014 – 2016

Anmodning om bosetting av flyktninger i 2014 - 2016

Dato 17. september 2013
Saksnr.: 201303798-4
Saksbehandler Ann Charlotte Larsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
24.09.2013
09.10.2013

Bosetting av flyktninger 2014 – 2016

Sammendrag

IMDi har anmodet Kristiansand kommune om å bosette flyktninger i perioden 2014-2016. 200 flyktninger i år 2014, deretter 180 i de to påfølgende år. IMDi anmoder kommunen om at det innenfor denne rammen årlig bosettes 10 enslige mindreårige. IMDi ber at kommunens plan for boligframskaffelse framgår av behandlingen av saken.

På landsbasis sitter om lag 4400 flyktninger i dag i asylmottak og venter på å bli bosatt i en kommune. Blant dem er det 700 barn. Norge har forpliktet seg gjennom internasjonale avtaler å ta imot flyktninger for å løse en humanitær oppgave. Kristiansand kommune har hvert år siden 1982 mottatt flyktninger for bosetting. IMDi (Integrerings- og Mangfoldsdirektoratet) søker årlig ut et antall flyktninger for bosetting i kommunen på bakgrunn av drøftinger med KS i Nasjonalt utvalg for bosetting. Prinsippet er at kommunene tar et felles ansvar og at man oppnår en frivillig løsning.

Dette saksframlegget peker på konsekvenser for kommunen ved å svare positivt på IMDis anmodning om bosetting av flyktninger i Kristiansand kommune. Konsekvensene ligger innenfor kommunens kapasitet og vi kan ikke finne faglig grunnlag for at kommunen skal stille seg utenfor den frivillige norske modellen for bosetting av flyktninger.

De siste ti årene har bosetting av flyktninger i Kristiansand ligget mellom 150 og 220 personer i året. I 2012 ble 140 personer vedtatt bosatt. Totalt ble 172 personer bosatt (inkludert 30 familiegjenforente personer og 13 enslige mindreårige) og for 2013 er det vedtatt å bosette 160 personer. Pr 31.7 er 107 flyktninger bosatt. Av disse er 29 familiegjenforente og 6 enslige mindreårige.

Oppsummert vurdering av konsekvens for berørte tjenesteområder

IMDis anmodning innebærer en vekst i bosettingen fra 2013 til 2014 på 40 personer. Dette er innenfor kapasiteten for berørte tjenesteområder og vil i utgangspunktet ikke utgjøre nye eller særskilte utfordringer for berørte etater.

Endringer og særlige forhold: Det bosettes flere enslige voksne. Samtidig er flere som bosettes ressursvake og behov for tettere oppfølging er derfor større. Videre imøtekommer kommunen per i dag ikke kravet om helårsprogram i tråd med Lov om introduksjonsordning. Det må derfor påberegnes en styrking av ressursene som arbeider med denne problematikken.

Videre foreligger det usikkerhet knyttet til selve arbeidet med boligframskaffing og bosetting som i dag ivaretas av NAV Kristiansand. Rundt 85 -90 % av boligmassen til flyktninger framskaffes i dag via det private leiemarkedet. Denne strategien gjør bosettingsarbeidet sårbart for konjunkturer i leiemarkedet på pris og kapasitet. Innenfor de økonomiske føringene som er gitt, er vi i stor grad forbeholdt det nedre sjikt av boligmarkedet hva angår kvalitet og beliggenhet. For å sikre framskaffing av tilstrekkelige antall boliger brukes i dag mye ressurser på direkte boligjakt og oppfølging av private boligeiere for å sikre god kontinuitet i utleie til flyktninger som skal bosettes i kommunen. Ved inngangen til 2013 ventet 30 personer med bosettingsvedtak fra 2012. Den valgte strategien for bosetting i det private leiemarkedet gjør at vi ikke med sikkerhet kan si at vi vil kunne framskaffe tilstrekkelig antall boliger eller sikre jevn bosetting i tråd med IMDi's anmodning om bosetting pr år for perioden 2014 - 2016.

Gitt at fordeling av kommunale boliger til flyktninger opprettholdes, vil kommunen i perioden 2014 – 2016 planlegge fortsatt bosetting av om lag 85 – 90 % av flyktningene i det private boligmarkedet. Skal kommunen imøtekomme målsetning om bosetting kan det være tjenlig at flere kommunale boliger stilles til disposisjon for flyktninger og/eller at de økonomiske rammene endres for denne gruppen.

Omorganiseringssprosjektet i Helse- og sosialsektoren i kommunen innebærer at ansvaret for boligframskaffing skal overføres fra Introduksjonsavdelingen til Forvaltning og Service, hvor de boligsosiale virkemidlene samles under en boligleder. Bakgrunn for å samle dette er å samle oversikt over behov for boliger til vanskeligstilte og en mer helhetlig og koordinert utnyttelse av boligsosiale virkemidler.

For å antyde langvarige økonomiske konsekvenser (sosialhjelp og ressursbruk) for kommunen bruker vi resultatet for 2012 som eksempel her: I 2012 gikk 50 % av dem som avsluttet Introduksjonsprogram til arbeid/arbeidsrelatert aktivitet eller til videre utdanning. Den andre halvparten fortsetter i et videre kvalifiserings- og/eller oppfølgingsløp i regi av NAV og/eller andre tjenesteytere. Hindre mot overgang til arbeid kan for eksempel være helseproblematikk, utfordringer ifht språk eller arbeidsevne. For flere flyktninger kan dette dreie seg om langvarige oppfølgingsløp. Konsekvensen for kommunen er at disse for en periode fortsetter å motta tjenester og ytelser. I de første fem år dekkes dette av integreringstilskuddet. Etter fem år vil kommunens inntekter til tjenester til disse flyktningene falle bort, og kostnaden vil tilfalle kommunens sosialhjelpsbudsjett.

De berørte tjenesteområdene står sammen om å peke på den største utfordringen i godt bosettings- og integreringsarbeid i kommunen: Et fortsatt og forsterket fokus på tidlig innsats for barn og unge i bosettings- og integreringsarbeidet. Dette sammen med tidlig og tett oppfølging av flyktninger, og da særlig av familier som bosettes, vil være et felles budskap for venstreforskyving og tidlig forebygging for dette tjenesteområdet. Som et bærende element for dette er det viktig å sikre gode løp for den enkelte flyktning i Introduksjonsprogram slik at de kan delta i arbeids- og samfunnsliv og bli økonomisk selvstendige.

Bosettingsanmodningen for 2014 – 2016 har blitt behandlet av en tverretattlig arbeidsgruppe bestående av representanter fra Kongsgård skolesenter, barnevern, mottaksskole, flyktningbarnehage, Gyldengården helsesenter, tjenesteområdet for bolig til enslige mindreårige sammen med NAV. Arbeidsgruppen har vurdert konsekvenser av IMDi sin anmodning om bosetting av flyktninger for eget tjenesteområde og samlet sett for Kristiansand kommune. Arbeidsgruppen har hatt et felles møte, samt at berørte områder har gitt innspill til dette saksunderlaget. Oppfølgingsvirksomheten har bidratt med innspill og har hatt separat møte med NAV Kristiansand i utarbeiding av saken.

Denne oppsummeringen gir et begrenset innblikk i de ulike vurderingene og beskrivelsene av konsekvenser for Kristiansand kommune ved bosetting av flyktninger for kommende

periode. For å få innsikt i flere underliggende faktorer vises det til saksframstillingen hvor dette er mer grundig beskrevet.

Vurdering: NAV Kristiansand i samarbeid med berørte tjenesteområder anbefaler å imøtekomme IMDIs bosettingsanmodning for årene 2014 – 2016.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar at Kristiansand kommune bosetter 200 flyktninger i 2014, herav 10 enslige mindreårige.
2. Formannskapet vedtar at Kristiansand kommuner bosetter 180 flyktninger pr år i årene 2015 og 2016, herav 10 enslige mindreårige pr år.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:

Bosetting av flyktninger: Anmodning om bosetting av flyktninger i 2014 - 2016.
Brev fra IMDi datert 15.4.2013

Bakgrunn for saken

Nasjonalt

Bosetting av flyktninger er en humanitær oppgave. Norge er forpliktet gjennom internasjonale konvensjoner og avtaler å ta sin del for å avhjelpe verdensflyktninger. Både FNs flyktningkonvensjon av 1951 og den Europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter av 1950 omtaler disse oppgavene eksplisitt. I tillegg er Norge særlig forpliktet gjennom FNs Barnekonvensjon av 1989 i forhold til enslige barn og unge, mindreårige asylsøkere.

En del av flyktningene som bosettes kommer til Norge som overføringsflyktninger eller FN – flyktninger. De har bak seg ett opphold i flyktningleirer drevet av FNs høykommissær for flyktninger eller andre internasjonale organisasjoner. En viss andel av de flyktningene som bosettes i Kristiansand er overføringsflyktninger.

Asylsøkere er flyktninger som kommer til Norge på egen hånd og selv søker politisk asyl i henhold til Flyktningkonvensjonen her i landet. Disse får sin sak behandlet av norske myndigheter ved UDI. De som får opphold, enten ved såkalt politisk asyl eller av andre beskyttelsesgrunner, søkes deretter ut for bosetting i landets kommuner.

Enslige mindreårige er enslige barn og unge som er kommet til landet uten foresatte eller foreldre, og som er under 18 år ved ankomst til landet.

Samlet utgjør disse den bosettingen som IMDi anmoder kommunen om å bosette, se vedlagte anmodningsbrev fra IMDi datert 15.4.2013

Dagens bosettingsordning stammer fra 2002 da det ble inngått en felles avtale mellom kommunene ved KS og den gang Kommunaldepartementet om å inngå gjensidig forpliktende samarbeid i Nasjonalt utvalg for bosetting. På bakgrunn av drøftinger av bosettingsbehovet det aktuelle år, og en fylkesvis og kommunevis oversikt over aktuelle bosettingskommuner fremmer så IMDi en anmodning til kommunen om volumet på neste års bosetting.

I 2011 ble det lagt fram forslag til ny bosettingsordning fra statlig hold, der den kommunale friheten ble forsøkt innskrenket. Forslaget innebar at dersom det ikke kom til enighet med de enkelte kommuner om fordelingen av bosettingen lokalt i kommunene, ble staten ved fylkesmannen gitt en rett til å tilvise flyktninger til kommunen. Dette ville ha gitt kommunen en plikt til å motta tilviste flyktninger, og frata kommunen muligheten til selv å styre tempo og omfang på bosetting av flyktninger gjennom utøvelse av lokaldemokratiet i kommunestyret. Nåværende ordning forutsetter en frivillighet, og baserer seg på at alle kommuner tar sin del av ansvaret.

Kristiansand kommune har de siste ti årene bosatt mellom 150 – 200 flyktninger årlig. I 2012 endte bosettingen på 173 personer med familiegjenforente, mens det er planlagt bosetting av 160 personer i inneværende år.

Familiegjenforening

Familiegjenforente med flyktninger er personer som ankommer kommunen på bakgrunn av at den bosatte selv har søkt gjenforening med sin familie. Søknadene avgjøres også i dette tilfellet av UDI. Det er den enkelte flyktning som har forlatt familie, ektefelle, barn, foreldre i forbindelse med flukt og eksil som søker gjenforening med familie i utlandet. Verken staten eller kommunen kan på forhånd bestemme med sikkerhet hvor mange som vil bli innvilget familiegjenforening det aktuelle året. Dette avhenger av forhold knyttet til den enkeltes situasjon og det er derfor ikke mulig å anslå hvor stor tilflyttingen til kommunen grunnet familiegjenforening kan bli. På bakgrunn av erfaring fra tidligere år er det grunn til å forvente at det kommer ca. 20 – 30 familiegjenforente til Kristiansand kommune årlig, noen år flere, noen år færre.

Sekundærflytting

De fleste flyktninger som bosettes i Kristiansand kommune har også opphold i kommunen etter de første årene med introduksjonsprogram og kvalifisering. Om lag 80 % bor fremdeles i kommunen 5 år etter bosetting (tallet varierer noe fra år til år, men over tid ligger det på rundt ca 80 %). Kommunen hadde årene 2006 - 2010 en nettoinnflytting av flyktninger fra andre kommuner på 29 personer årlig. Sekundærflytting varierer en del fra kommune til kommune. Statistisk Sentralbyrå utgir en Monitor for sekundærflytting der disse tendensene følges, siste rapport er publisert april 2013.

Kriminalitet og innvandrere

Politiet lokalt har ikke noen statistikk som viser kriminalitet koblet til etnisitet, innvandringsbakgrunn eller lignende for Kristiansand kommune. Videre opplyses det fra Statistisk Sentralbyrå at de ikke lager eller publiserer statistikk som viser kriminalitet koblet til etnisitet på kommunenivå. Det materialet man har lokalt er den såkalte Trendrapporten som utarbeides årlig i et samarbeid mellom Politiet og Kristiansand kommune, og der det framgår at av unge lovbrytere under 18 år i 2012 er det 25 % som har bakgrunn som innvandrere, eller har to innvandrerforeldre. Dette var en nedgang fra året før da det var 29 %.

Stortingsmelding oktober 2012

I forhold til nasjonale føringer på arbeidet med innvandrere og de samfunnsmessige konsekvenser av migrasjon ble det i 2011 presentert to utredninger (NOU 2011:7 «Velferd og migrasjon» og NOU 2011:14, «Bedre integrering»). Disse to NOU ligger til grunn for en Stortingsmelding for innvandringsfeltet som Regjeringen presentert 26.10. 2012. Hovedtrekk fra meldinger er: «Sammenliknet med andre OECD land er innvandrere relativt godt integrert i arbeidsmarkedet og en relativt høy andel norskfødte med innvandrerforeldre tar høyere utdanning. Og utviklingen går i riktig retning. Relativt flere med innvandrerbakgrunn er i arbeid og utdanning og mange føler stor grad av tilknytning til Norge. Samtidig ... er det tydelige utfordringer på flere områder... lavere sysselsetting vedvarende lavinntekt og fattigdom i deler av innvandrerbefolkningen.»

Bosettingsapparatet i Kristiansand kommune

Ansvar for bosetting og introduksjonsprogram for flyktninger har siden mars 2011 vært delegert til NAV Kristiansand og er organisert i Introduksjonsavdelingen. Avdelingen består av tre fagteam: Bo- og etablering, Intro og Sosial team. For å sikre en god bosetting og integrering gjennom arbeid, utdanning og samfunnsdeltagelse avhenger avdelingen av tett samarbeid med berørte tjenesteområder og andre avdelinger i NAV Kristiansand.

Bosettingen av flyktninger har vært noe redusert i en periode; men har vokst igjen de siste år. Iht bosettingsanmodningen for 2014 – 2016 kan kommunen forvente en stabilitet i antall personer som skal bosettes. Det gjør det enklere å dimensjonere ressurser i bosettingsarbeidet. Samtidig er utviklingen preget av en større andel enslige (lavere andel familier) som gir økt antall deltakere i introduksjonsprogram. IMDi viser også til at flere av flyktningene som bosettes er relativt mer ressurskrevende nå en tidligere, dette opplever også NAV Kristiansand. Disse faktorene spiller sammen og gjør at dagens arbeidssituasjon for de som er flyktningenes kontaktpersoner i Introduksjonsprogrammet, programrådgiverne, har blitt krevende. Reorganiseringen av tidligere Flyktningtjenesten i NAV Kristiansand har vært utfordrende. Fremdeles forventes det å kunne være større effekter å hente i en sterkere tilnærming til særlig den arbeidsrettede virksomheten i NAV Kristiansand.

Det vil derfor være behov for å forsterke antallet programrådgivere, slik at hver programrådgiver ikke har ansvar for mer enn 30 deltakere i introduksjonsprogram. Dette antallet kan så tilpasses ved eventuelle svingninger i bosetting i framtiden.

Forslaget om bosetting av flyktninger i 2014-16 har blitt behandlet i en tverrsektoriell arbeidsgruppe med representanter fra berørte avdelinger i kommunens tjenesteapparat. Arbeidsgruppens mandat var å beskrive og synliggjøre konsekvenser for

tjenestedimensjonering, kompetanse og behov for tiltaksutvikling som har sammenheng med bosetting og integreringsarbeidet i de kommende år. En har videreført arbeidsgruppen som et redskap for å koordinere kommunens innsats i flyktingarbeidet, der felles tiltak og utfordringer kan belyses fra flere sider. Årets bosettingsanmodning er behandlet i ett møte i arbeidsgruppen og innspill fra den enkelte sektor og tjeneste er innarbeidet i saken. Flere av utfordringen som løftes i denne saken peker på behovet for et fortsatt og godt samarbeid i denne og tilsvarende nettverksgrupper på tvers i kommunen.

Bosetting av familier og enslige voksne

Det er anmodet om bosetting av personer i familier eller som enslige voksne. Denne gruppen vil bestå av barn i førskolealder, skolebarn, unge voksne, foreldre, enslige og eldre. For denne gruppen har kommunen et etablert apparat av særlige tiltak, fra barnehage til grunnskole og voksenopplæring, helsetjenester og Introduksjonsprogrammet (regulert ved egen lov).

Boligframskaffing og jevn bosetting

Selve bosettings - og etableringsarbeidet knyttet til 1.gangs bosettinger, utføres av NAV Kristiansand. Ressursbruken er i hovedsak knyttet til boliganskaffelse, mottak og etablering, oppfølging i bolig og diverse bistand knyttet til andre praktiske gjøremål (som helseoppfølging, banktjenester og div. kommunikasjon). Familier med barn prioriteres når det gjelder å finne egnet bolig. I den grad det er behov og mulig, prioriteres det å gi barnefamilier hjelp til etablering i skole og fritidsaktiviteter i den første fasen. Det er ønskelig å ha mer fokus på bygge opp/styrke flyktingenes bo-kompetanse, noe som forventes å virke integreringsstimulerende.

De fleste flykninger bosettes i private leieboliger i kommunen. I 2012 utgjorde kommunale boliger omlag 10 % av den totalt benyttede boligmassen til 1.gangs bosettinger. Nivået er så langt det samme i 2013. Det er ønskelig å øke andelen kommunale boliger stilt til disposisjon for flyktingene, da denne har vært jevnt synkende senere år. I Boligsosial Handlingsplan fra 2011 er det lagt opp til en økning i det generelle volumet på tilgjengelige kommunale boliger, denne volumøkningen har foreløpig ikke ført til at flere boliger har blitt stilt til disposisjon for flykninger.

På grunn av ujevn og begrenset tilgang til boliger, er det utfordrende å få til en jevn bosetting året gjennom. Flere utsøkte fra mottakene vil gi lengre ventelister i kommunen, og vi kan anta at flere vil måtte vente lenger enn de gjør per i dag, med samme boligtilgang.

Tabell: Bosatte flykninger - utvikling i antall kommunal boliger disponert av flykninger.

Bosatte flykninger \År	2008	2011	2012
Bosatte totalt i 5-års perioden, personer	867	833	1015
Antall kommunale boliger	120	73	
Andel bosatt i kommunal bolig	14 %	9 %	

Omorganiseringssprosjektet i Helse- og sosialsektoren i kommunen innebærer at ansvaret for boligframskaffing skal overføres fra Introduksjonsavdelingen til Forvaltning og Service, hvor de boligsosiale virkemidlene samles under en boligleder. Bakgrunn for å samle dette er å samle oversikt over behov for boliger til vanskeligstilte og en mer helhetlig og koordinert utnyttelse av boligsosiale virkemidler. For å imøtekomme bosetting av flykninger vil en fortsatt ha behov for å benytte private utleieboliger i tillegg til kommunale utleieboliger. Fremskaffelse av private utleieboliger har vært en integrert del av arbeidsprosessen til ansatte som jobber med bosetting i NAV. Ved å flytte over denne oppgaven til bolig tjenesten i Forvaltning og Service må det overføres kompetanse fra NAV til bolig tjenesten og fordrer videre et tett samarbeid mellom bolig tildeling og oppfølging i bolig ved introduksjonsavdelingen i NAV.

Kristiansand Kommune deltar i Husbankens Boligsosiale utviklingsprogram som strekker seg over 3-5 år. Overordnet mål for programmet er økt forebygging og bekjempelse av bostedsløshet, samt øke den boligsosiale kompetansen i kommunen. Programleder er ansatt og vil tiltre stillingen i løpet av oktober. For å oppnå hovedmålsetning vil det inngå delprosjekter hvor samlet boligbehov vil være et viktig fokusområde inn mot rullering av boligsosial handlingsplan.

Bolig

De kommunale boligene ligger spredt i flere bydeler, og det har vært en tilsiktet politikk å sørge for gode boliger i flere bydeler og miljøer i kommunen. Fra gjeldende Boligsosial handlingsplan, 2010(s. 10): «Bosetting av flyktninger har de senere år ligget stabilt på et tall rundt 150 til 200 personer hvert år, og det er alltid behov for ett visst antall kommunale boliger til målgruppen. Siden midten av -90 tallet har en i Boligselskapet hatt høy bevissthet på betydningen av å spre de sosiale boligene, unngå ghettodannelser og øke innslaget av sosiale boliger i alle ordinære boligområder kommunen.»

I og med at de fleste flyktninger bosettes direkte i det ordinære leiemarkedet på grunn av liten tilgang på kommunale boliger, er det i stor grad tilgjengelighet, pris og lempelige leiebetingelser som avgjør hvor flyktninger bosettes. Erfaringsmessig bor flyktninger i de fleste bydeler i kommunen.

Den samme tendensen vil en finne når en ser hvor flyktninger og innvandrere etablerer seg selv. Det vil være pris og tilgjengelighet som styrer lokaliseringen, og tilbudet av større boliger til lavere pris finnes i enkelte bydeler. Det er vanskelig å se at kommunale virkemidler kan settes inn for å styre folks ønske om å kjøpe egen bolig og hvor de ender med å bo, det er neppe heller ønskelig. Bosatte flyktninger kan velge å bosette seg der de vil, og enkelte vil også søke nærhet til andre fra samme land, språklige felleskap og kultur.

Kongsgård Flyktningbarnehage

Barnehagen har siden etablering i 1997 vært drevet som en særskilt flyktningbarnehage med vekt på god kompetanse på migrasjon, traumer og eksilproblematikk. Inntaket har vært tilpasset den situasjon at flyktninger med små barn bosettes gjennom hele året og har behov for barnehageplass fortløpende. De ansatte er i gang med en satsing på et kompetansehevende utviklingsprogram i samarbeid med RVTS Sør (Regionalt senter for Vold og Traumatisk stress og Selvmordsforebygging). Barnehagen bruker ICDP aktivt i arbeidet med nye foreldre, og har selv utdannet til sammen 6 ICDP veiledere.

Kristiansand kommune er i særstilling blant de kommuner i landet med høyest Barnehagedekning (79 % i målgruppen i 2011), og barnehageplass er et av de best dokumenterte tiltakene for å hindre at innvandrerbarn faller ut av ordinær grunn- og videregående skole senere i livet. Det har vært fokus på rekruttering av minoritetsspråklige barn til barnehage gjennom mange år nedfelt som målsetting i handlingsprogrammet og det foregår et målrettet arbeid i kommunen for å oppnå målsettingen. Resultatene viser at den prosentvise andelen minoritetsspråklig barn i barnehage har økt, det forteller at man har lykket med satsningen. Kristiansand kommune ligger her over gjennomsnittet sammenlignet med ASSS (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner, som består av landets 10 største kommuner) hvor Kristiansand Oppvekstsektor deltar i ASSS/KS-barnehagenettverk. Det er mange faktorer som kan ha virket inn på dette resultatet. En har blant annet brukt rekrutteringsfilmer og skriftlig informasjonsmaterieil på ulike språk. Videre har en tatt imot nyankomne flyktninger i Kongsgård barnehage hvert år og sendt videre rundt 40 barn til ordinære barnehager året etter.

Det er fortsatt en utfordring med alle de minoritetsspråklige barna man ikke klarer å fange opp i et barnehagetilbud før skolestart og som dermed ikke har gode norskferdigheter. Forskningen viser her at dette har stor betydning for hvordan disse barna vil klare seg videre i skolen og på andre oppvekst og samfunnsarenaer.

Mottaksskolen

Mottaksskolen i Kristiansand tar imot nyankomne minoritetsspråklige elever i grunnskolealder for å gi dem den første grunnleggende norskopplæring. Mottaksskolens organisering og drift ble gjennomgått i en større prosess for bare få år siden, og driften er i dag tilpasset behovet. Fra 01.08.12 har departementet bestemt at elevene ikke kan gå lenger enn 2 år på Mottaksskolen eller tilsvarende tilbud andre steder i landet.

Antallet barn og unge vil variere gjennom skoleåret. Pr 2. september 2013 har skolen 95 elever fra 25 nasjoner, med like mange språk. Elevene kommer fra USA, Europa, Asia og Afrika.

Elevene bakgrunn er variert og sammensatt. De kommer fra familier som bor i kommunen av ulike grunner. Det er barn og unge fra flyktninge- og asylsøkerfamilier, arbeidsinnvandrere og mange som har kommet via familiegjennforening. Noen av elevene er analfabeter, mens andre har normal skolebakgrunn fra sine hjemland.

Det er av betydning at minoritetsspråklige barn som kommer til kommunen skal få tilbud om skolegang så raskt som mulig. Skolen tar imot elever gjennom hele skoleåret. Før de kan starte kommer foresatte og barn til samtale/ intervju med inspektøren. Dersom det finnes folk i familiens morsmål, brukes det. Foreldrene får informasjon om tilbudet på Mottaksskolen, men kan bestemme at barnet begynner direkte på nærskolen (Nærskoleretten). Dersom de velger at barnet skal begynne på Mottaksskolen, må de formelt søke om dette. Etter samtale og registrering kan barnet begynne på Mottaksskolen den påfølgende mandagen.

Introduksjonsprogram

Introduksjonsprogrammet har siden mars 2011 vært en del av NAV Kristiansand. Programmet ble opprettet ved lov i 2004. Det gir flyktningen en rett og kommunen en plikt til å tilby en obligatorisk introduksjon til norsk språk og arbeidsliv i inntil to år, med mulighet for forlengelse i inntil ett år. Programmet skal være helårig og innebærer kvalifiseringstiltak 7,5 timer daglig basert på en individuelt utarbeidet handlingsplan. Sentralt i ordningen er norskopplæring, samfunnskunnskap og forberedelse for deltakelse i yrkesliv eller utdanning. Den enkelte flyktning skal ha en kontaktperson i kommunen som følger opp og individuelt tilrettelegger introduksjonsprogrammet, og på den måten sikrer at programmet har nytte.

For inneværende år og tidligere har ikke kommunen tilbudt helårsprogram slik dette tolkes av Fylkesmannen. Helårsprogram innebærer 47 uker med aktivitet, og kommunen ligger i dag på et avvik på om lag 6 – 8 uker. Å tilby helårsprogram er satt på dagsorden i samarbeidet mellom NAV Kristiansand og Kongsgård skolesenter, slik at dette vil være en del av introprogram fra 2014.

Flyktninger som deltar i Introduksjonsprogram er etter loven berettiget til en skattepliktig ytelse, introduksjonsstønad. Denne danner sammen med Husbankens bostøtte grunnlaget for livsopphold og økonomisk sikring de årene programmet varer. Etter endt introduksjonsprogram er målsettingen at flyktningen er klar til å delta i arbeidslivet, eller delta i kvalifiserende tiltak som forbereder for arbeidslivet eller kan søke seg til ordinær utdanning.

Tabell over bosatte flyktninger i Kristiansand kommune siste år, samt deltakere i Introduksjonsprogram.

Bosatte flyktninger \År	2008	2009	2010	2011	2012
Nye bosatte, 1. år	215	213	158	158	142
Introduksjonsprogram, deltakere*	241	265	341	401	385

*deltakere som var i introprogram i løpet av året.

Bosettingen av flyktninger er senere år noe redusert; men på grunn av en større andel enslige og lavere andel familier er antall deltakere i introduksjonsprogram de siste årene økt, med en liten nedgang i 2012. Pr august 2013 var det 250 deltakere i introprogram. NAV

Kristiansand har bosatt mange i sommer og det er planlagt stor bosetting også utover høsten. Antall deltakere ventes å øke og når trolig omlag 300 ved årsskiftet.

Resultater fra Introduksjonsprogrammet i Kristiansand kommune:

SSB utarbeider årlig en rapport om resultater fra introduksjonsordningen. Siste tilgjengelige rapport er for personer som gikk ut av introduksjonsprogrammet i 2010 og viser deres status på arbeidsmarkedet i november 2011. Av 97 personer som avsluttet introprogram i Kristiansand i 2010 var 49 % i arbeid eller utdanning i november 2011. Dette er en nedgang fra 2010 på 2 % og under gjennomsnitt for landet som var 54 %.

For de deltakerne som avsluttet program i 2012, viser NAV Kristiansand egen registrering at 50 % gikk videre til arbeid eller utdanning..

I forhold til overgangen til arbeid oppleves arbeidsinnvandringen fra EØS-området som en økende utfordring for nyankomne flyktnings tilgang til det lokale arbeidsmarked. Segmenter i arbeidsmarkedet som har lavere krav til fagkvalifikasjoner og/eller språkferdigheter der det tidligere var mulig å finne praksisplasser, eller deltidsstillinger til flyktnings oppleves oftere som besatt av kvalifiserer arbeidsinnvandring fra EØS. Denne erfaringen kan peke på nødvendigheten av å bedre utnytte AMO-krus og arbeidsrettede tiltak i regi av NAV og andre. Samt å utvikle gode relasjoner til lokal arbeidsliv som sikrer egnede arbeidsmarkedstiltak i kombinasjon med språkpraksis. NAV Kristiansand jobber i dag etter disse strategiene for å øke overgangen til arbeid.

Kvinnens deltakelse

Det er erfaringsmessig full deltakelse fra kvinner i introduksjonsprogrammet de to til tre årene det strekker seg. Kvinnens deltakelse i Introduksjonsprogrammet er avhengig av god tilgang på barnepass og barnehageplass. Det faktum at ytelsen introduksjonsstønning er koblet til deltakelsen i programmet gjør at inntekten er et nødvendig og viktig bidrag til familiens livsopphold og reduserer behovet for økonomisk sosialhjelp. Erfaringsmessig har mange kvinner avbrudd i sine introduksjonsprogram på grunn av barselpermisjon, en eller flere. Det er en utfordring å tilrettelegge for bedre kontinuitet i programmet, slik at avbruddene får minst mulige konsekvenser. At kvinner deltar i norskopplæring har også vist seg viktig i forhold til neste generasjon, da det ofte er kvinner som følger opp barn og skolesamarbeidet. En mor som har gode ferdigheter i norsk har vesentlig betydning for dialogen skole-hjem, og bidrar positivt til at barna får mulighet til å mestre sin skolesituasjon. Kongsgård skolesenter har generelt gode yrkesrettede kvalifiseringsopplegg som særlig rettet mot kvinner.

Kongsgård skolesenter

Voksenopplæringen i Kristiansand kommune, Kongsgård skolesenter, driver norskopplæring for mellom 1100 og 1200 elever årlig. Introduksjonsloven regulerer hvem kommunen er pliktig å gi et tilbud om språkopplæring, og dette tilbudet skal være tilpasset den enkeltes språklige ferdigheter og progresjon, samt være fleksibelt med hensyn til tilbud om opplæring. Deltakere i introduksjonsprogrammet skal ha et tilbud om opplæring innen 3 måneder etter vedtak.

Flyktnings som bosettes har rett og plikt til deltakelse i et individuelt tilrettelagt helårlig fulltids introduksjonsprogram. Opplæringstilbudet ved Kongsgård skolesenter utgjør hoveddelen av dette. Det bør bemerkes at KSS i utgangspunktet bare får statlig finansiering av norskopplæringstilbudet, men har tatt ansvaret for store deler av heldagstilbudet slik at mye av intensjonen med introduksjonsprogrammet blir ivaretatt. En presset økonomi gjør at tilbudet utover pålagt norskopplæring kontinuerlig er oppe til vurdering ved KSS. En eventuell reduksjon i dette tilbudet vil føre til at kommunen ikke oppfyller kravet til et heldagstilbud for introduksjonsdeltakere. Kommunen er heller ikke i mål når det gjelder helårsprogrammet, da mange av deltakerne ikke har et tilbud i skolens ferier. IMDI har varslet tilsyn i forhold til om kommunen oppfyller kravene i Introduksjons-programmet, hvilket den, som nevnt over, ikke gjør. Dette kan ikke KSS ta ansvaret for alene, men må løses av kommunen som helhet.

I norskopplæringen er språkpraksisplass et av flere elementer som brukes for å fremme god språkopplæring, og skolesenteret bruker dette i den utstrekning det er tilgang på praksisplasser. Det er stor konkurranse om praksisplasser i kommunale bedrifter, og KSS har behov for en økt tilgang på både språk- og arbeidspraksisplasser i kommunale- og private bedrifter. Det er derfor viktig at det er forståelse i kommunale etater at integreringsarbeidet er hele kommunens ansvar. Det er spesielt utfordrende å få utplassert deltakere som kommer til Norge med liten eller ingen skolebakgrunn. Mange av deltakerne i denne gruppa blir sannsynligvis aldri funksjonelle lesere og skrivere, slik at det i utgangspunktet er få bedrifter som ønsker disse som arbeidskraft. Kommunen har en stor utfordring med disse flyktingene når det gjelder å få dem i arbeid slik at de ikke blir permanente mottakere av økonomisk sosialhjelp og andre overføringer.

Kongsgård skolesenter tilbyr også grunnskoleopplæring for voksne med ca. 150 deltakere dette skoleåret. Det er viktig å påpeke at antall deltakere under 20 år i grunnskoleopplæringa fortsatt er høyt. Avlagt grunnskoleeksamen er et premiss for å få rettigheter i videregående skole, og dermed en utdanning i Norge.

Bosetting av mange enslige mindreårige i 2009 og 2010 førte til en stor økning i elever som trengte grunnskoleopplæring. Dette antallet reduseres gradvis som følge av at kommune har redusert bosettingen av antall enslig mindreårige etter 2010 (se avsnittet om bosetting av enslige mindreårige). De aller fleste av de enslige mindreårige elevene har dårlig skolebakgrunn fra hjemlandet slik at de blir lenge i opplæring, 4-5 år. Dette fører til økt ressursbruk utover den statlige finansiering av norskopplæringa og dermed økt press på kommunens økonomi fordi grunnskoleopplæring er lovpålagt. Samtidig er det en meget god investering for kommunen hvis grunnskoleopplæringa gjør denne elevgruppa i stand til å fullføre videregående skole, noe som igjen styrker mulighetene for jobb betraktelig.

En forutsigbarhet i antall flyktninger i en periode på 3-5 år, og gjerne et tilnærma likt antall per år, er en fordel for KSS. Det gjør det enklere med tilsetting av lærere og betyr at vi kan beholde kompetente lærere fra år til år.

Barneverntjenester

Barneverntjenesten i Kristiansand kommune har opplevd en økning i alle henvendelser og meldinger siste år, også i forbindelse med flyktningsfamilier. Når det først blir en barnevernsak er problematikken ofte alvorlig og sammensatt. Det er mange meldinger som går på temaet «vold i nære relasjoner» i saker med minoritetsspråklige barn. Av 180 meldinger på minoritetsspråklige barn første halvår 2013 gikk 83 av disse på bekymring for vold. Det er ikke mange bekymring for rusbruk hos foreldre, vold og psykisk helse hos foreldre er det dominerende. Barneverntjenesten opplever det som utfordrende og krevende å arbeide med tolk, og de ansatte må bruke mer tid, og ennå større sensitivitet i forhold til innvandrerfamiliers situasjon. Det vurderes som viktig at de ansatte har relevant kompetanse til å se, og ivareta de på en god måte. Det forutsetter også et tett samarbeid med andre instanser i kommunen og i 2.linje tjenesten dersom man skal klare å hjelpe disse familiene. Barnevernet forutsetter at det ved bosetting av flyktninger legges opp til at situasjonen for de voksne er ivaretatt ved deres deltakelse i Introduksjonsprogrammet og ved oppfølgingen fra programrådgivere, og av de sosiale tjenester i NAV og SOFOT. Dersom ikke familiene blir sett og fulgt opp/veiledet tett den første tiden etter ankomst ser barneverntjenesten at dette går ut over barna. Det presiseres viktigheten av at barna får mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, at dette følges opp.

Følge Trendrapporten fra 2012 har ikke kriminaliteten økt blant ungdom med minoritetsbakgrunn; den ligger på 25 % av ungdom som blir tatt for utførelse av kriminell aktivitet. I ungdomssaker har det de siste årene vært en økende grad av bekymringer knytta til temaer som isolasjon, tvang og psykisk og fysisk vold (dette refereres også fra informanter i Trendrapporten 2012). Det er vanskeligere å finne gode løsninger i nettverk rundt disse barna da nettverket ofte er veldig skjørt.

Barneverntjenesten ser tydelig at barnas fungering henger nøye sammen med foreldrenes trivsel og opplevelse av mestring, og mener vi som kommune må prioritere mottaksarbeidet og oppfølgingen av disse familiene mye tettere fremover.

Barneverntjenesten er styrket med stillinger knyttet til kommunens større bosetting av enslige mindreårige siste år, og vil videreføre dette arbeidet også i 2014. Ekstra tiltak for enslige mindreårige dekkes delvis ved eget tilskudd for bosetting av enslige mindreårige fram til fylte 20 år. Ved den store bosettingen av enslige mindreårige i 2009 ble arbeidet lagt om til å bli et tiltak basert på vedtak fra barnevernet, der EM-bo oppfølging/Barne- og familievirksomheten, tjeneste vest driver bo- og omsorgsløsningene for den enkelte enslige mindreårige. Det er et godt samarbeid mellom tjenestene og løsningen er framtidsrettet og i tråd med nasjonale anbefalinger. Det er nødvendig å videreføre satsingen, øke kompetansen og fortsette den faglige utviklingen som er påbegynt de kommende år. IMDi og BUFetat (barne- ungdoms- og familieetaten) har gitt signaler om at de ønsker Kristiansand kommune som en naturlig pådriver i dette arbeidet framover i kraft av at kommunen er den største i Region Sør.

Oppfølgingstjenester

Det gis oppfølgingstjenester både innen for psykisk helse, rus og sosialfaglig oppfølging. En har ikke opplevd økning av etterspørsel fra denne målgruppen.

Det er viktig i forhold til denne gruppen å tenke tidlig innsats og å kunne gi en god tjeneste for å få til en god overgang til det norske samfunn og forebygge utvikling av psykisk lidelse/stress plager i en ellers stressende omstillings og integreringsprosess.

En ser at det er behov for økt kompetanse i forhold til arbeid med denne målgruppen. Det skal i ny organisasjon utpekes ressurspersoner som skal ha et hovedansvar for kompetanseheving samt samarbeid og samhandling mellom de ulike tjenestene.

Oppfølging av familiegjenforente bør kommunen ha et spesielt blikk på. Dette gjelder barn eller voksne som ikke har hatt kontakt med den som i Norge på lang tid. Ved å følge denne gruppen tett kan en forebygge problemutvikling i senere stadier.

Bosetting av enslige mindreårige

Det har de siste årene vært et stort behov for å bosette flyktninger som er enslige barn og unge, uten foresatte i landet. Dette medførte at Kristiansand kommune bosatte ca. 50 enslige mindreårige i 2009 og ca. 25 enslige mindreårige i 2010. Etter dette har årlig bosetting ligget på ca. 10 enslige mindreårige per år. Kristiansand kommune har etablert en avdeling bestående av døgnbemannede bo- og omsorgsløsninger. Antall bofellesskap er redusert fra 7 til 6 i 2013 som følge av redusert mottak etter 2010. Et årlig bosetting på 10 enslig mindreårige vil medføre en ytterligere reduksjon fra 6 til 5 bofellesskap i 2014.

Alle bosatte enslige barn og unge har et barnevernvedtak som grunnlag for sitt opphold i boligen. De seks døgnbemannede boligene har plass til 5 enslige barn og unge hver. Innsatsen for enslige mindreårige dekkes etter barnevernvedtak ved statsrefusjon for kommunale barnevernutgifter fra BUFetat etter fradrag av kommunal egenandel.

Et kompetansehevingsprogram med 3 forskjellige tiltak for de ansatte i boligene er nå i avslutningsfasen. Alle ansatte har høsten 2012 og våren 2013 gjennomgått en opplæring i Traumebevisst omsorg i regi av RVTS. Videre er 6 miljøterapeuter med på utdanningen SEPREP Ung i samarbeid med UiA og helseforetaket. Alle boliger har gjennomført et ICDP program (foreldreveiledningsprogram, beskrives i seget avsnitt) tilpasset de ansattes arbeid med de enslige mindreårige høsten -12/våren -13.

Helsetjenester til bosatte flyktninger i Kristiansand kommune

Gyldengården helsesenter foretar første helsesjekk etter ankomst til Kristiansand kommune. Bosatte får time med tolk og sykepleier. Det kartlegges bredt, somatisk og psykisk helse, med hovedvekt på traumer. Dersom det er behov for det går pasienten videre til lege for

utredning og behandling. Flyktingene er tilknyttet Gyldengården helsesenter frem til de får egen fastlege. Da oversendes helsepapirene til fastlege, om den bosatte gir samtykke til det. Over halvparten av de som bosettes har over et års botid på asylmottak i Norge og de er som regel sjekket helsemessig før de kommer til Kristiansand. Rutinene i fastlegeordningen er slik at helsepapirer ikke følger pasienten uten videre. Pasienten må selv be om journal fra tidligere fastlege og betale 85 kroner for utskrift. Flyktingene får hjelp til dette under første helsesjekk og helsesenteret greier som regel å få tak i tidligere helsepapirer. Normalt sjekker Gyldengården helsesenter helsen til inntil 200 personer pr år etter bosetting i Kristiansand. Dette tallet har vært stabilt, uavhengig av antallet som kommunen velger å bosette det enkelte år, siden det alltid er etterslep på familieinnvandring.

De som bosettes kommer nå primært fra Irak, Afghanistan, Eritrea og Somalia. Landene er preget av krig og uro. Det er primært gifte menn som ankommer alene som bosettes nå, mange av dem har familie i utlandet som venter på familieinnvandring. Det er sannsynlig at det om noen år kan komme en stor gruppe flyktinger fra Syria, mest sannsynlig fra den tapende part. Mange har flyktet over grensen til naboland og venter på en avklaring av situasjonen, om den ikke løser seg kan de flykte videre.

1/3 av de som bosettes, bosettes fra asylmottaket i Kristiansand, 1/3 fra andre asylmottak i landet, siste 1/3 direkte fra utlandet. Den siste delen består av familiegjenforente og flyktinger som FNs høykommissær har gitt flyktingstatus i utlandet, også kalt kvoteflyktinger.

Sykdomsbildet på de som kommer til bosetting: I utgangspunktet er det relativt lav snittalder på denne gruppen. De fleste er mellom 18 og 30 år og det er som regel friske unge menn. De fleste har opplevd psykiske traumer. Men det er kun en liten del av gruppen som har en klar psykiatrisk lidelse. Normalt finner en psykisk lidelse hos 2-10 personer av de som bosettes pr år. Gruppen som utmerker seg er de enslige mindreårige afghanerne. De har ofte levd flere år på flukt gjennom Asia og Europa før de bosettes i Norge. De har levd uten gode omsorgspersoner rundt seg i lengre tid. Dette setter spor i unge sinn og kan gjøre det vanskelig å leve godt i et velregulert samfunn som det norske. En kan se det i bosituasjon, skole og kontakt med 2. linje/helsetjeneste. Ordningen med bemannede bokollektiv er med på å skape trygge forutsigbare rammer som hjelper mange. Helsesenteret har sett at kvoteflyktinger kan være vel så skadd av livet i flyktingeleirene som de som har deltatt i og flyktet fra krig. Flere har bodd lengre tid i primitive flyktingeleirer der voldtekter, drap og sykdom er en del av hverdagen. Eksempelvis har det vært noen flyktingeleirer i Vest Afrika der forholdene har vært ille. Det er kommet færre av disse flyktingene de aller siste årene, men kvoteflyktinger krever alltid en spesiell oppmerksomhet i forhold til deres helseutfordringer.

Av kroppslige sykdommer finner en alt fra smittsomme parasitter til alvorlige sykdommer som kreft, hiv og TBC. En ser også mange som har gått lenge med sykdommer og skader som enkelt kan behandles. Rundt 10 personer pr. år har alvorlig skade som ikke er behandlet før de ankommer Norge. Det kan være skuddskader, bilulykker, brannskader, splintskader og skader av stump vold eller tortur. Disse krever ofte lengre oppfølging, behandling, rehabilitering og tilrettelegging i kommunen. Som regel vet en ikke om disse skadene og sykdommene før bosetting, da kvaliteten på helseinformasjonen kommunen mottar før bosetting kan være lav. Totalt er det 1-2 hvert år som bosettes med alvorlige sinnslidelser, og de fanges opp og henvises videre til behandling i 2. linjetjenesten. Men det kan være mange tabu og vansker knyttet til det å anerkjenne egen sykdom og være villig til å gjøre noe med den.

Bruk av ICDP

ICDP- foreldreveilednings program er et helsefremmende og primærforebyggende tilbud til alle foreldre med barn i alder 0 – 18 år eller andre som har omsorg for barn. Barneungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir) anbefaler at kommunene bruker dette programmet. Programmets målsetting er å forebygge utvikling av psykososiale vansker gjennom å styrke

foreldrene i deres omsorgsrolle. Det er samfunnsbasert og bygger på moderne barnepsykologi. ICDP er et relasjonsorientert og empatibasert program og bygger på globale humanistiske verdier. Det blir godt mottatt av minoritetsspråklige. Alle deltakere i Introduksjonsprogram i Kristiansand kommune som har barn får tilbud om å delta i ICDP som en del av sitt obligatoriske program. Det legges til rette for dette ved et samarbeid med Voksenopplæringen ved Kongsgård skolesenter, der undervisningen foregår.

Ressursbruk i forbindelse med tjenester til flyktninger i Kristiansand kommune

Bosettingen i Kristiansand har de siste 10 årene ligget på mellom 150 – 220 personer årlig, inkludert familiegjenforente, med unntak av årene 2007 og 2010. Årsaken til at familiegjenforente teller med i denne sammenheng er at de både har de samme rettigheter til Introduksjonsprogram som bosatte flyktninger, samt at de løser ut integreringstilskudd til kommunen. Familiegjenforente med opphold på humanitært grunnlag løser ut tilskudd i tre år, de øvrige fem. Satsen for integreringstilskudd for en enslig voksen er i 2013 kr 666 800, fordelt over fem år, mens satsen for barn er kr. 596 800, også fordelt over 5 år.

<http://www.imdi.no/no/Tilskudd/2013/Integreringstilskudd/>

Kristiansand kommune har hvert år siden 1992, (unntatt årene 1997 – 2001) deltatt i undersøkelser av økonomi knyttet til kommunenes utgifter til integrering og bosetting av flyktninger foretatt av beregningsutvalget. Beregningsutvalget er et partsammensatt utvalg med fire representanter fra staten og fire fra kommunene, og med sekretariat fra Statistisk Sentralbyrå. I disse kartleggingene, som foretas i februar og mars i etterkant av kommunenes regnskapsavslutning, søker en å finne den samlede ressursbruken i kommunen til formålet bosetting og integrering av flyktninger foregående år. Områdene som kartlegges er den administrative ressursen til alle kommunale tjenester som sosial råd og veiledning, introduksjonsprogram, kvalifiseringstiltak, hjelpetiltak og støttetjenester, barneverntjenester, boliger, grunnskoletilbud utover det ordinære og ekstra tiltak knyttet til barnehagetilbud som gis til flyktninggruppen i femårs perioden kommunen mottar integreringstilskudd.

Kommunenes utgifter til ytelser utbetalt til flyktningene, økonomisk sosialhjelp og introduksjonsstønad, hentes fra KOSTRA – rapporteringen alle kommuner foretar til SSB ved årsskiftet.

Ved disse kartleggingene har det vist seg at Kristiansand kommune relativt sett har brukt mindre ressurser til administrasjon og tjenester enn de fleste sammenlignbare kommuner, men har hatt noe høyere utgifter til ytelser til den enkelte flyktning i form av økonomisk sosialhjelp og introduksjonsstønad. Samlet sett har imidlertid kommunen over år hatt lavere utgifter knyttet til bosetting og integrering av flyktninger enn de øvrige kartlagte kommunene. Beregningsutvalget, rapport fra juni 2013.

Tabell.1 Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelpsutbetalinger, introduksjonsstønad, integreringstiltak og til administrasjon av disse. 2012.

Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget.

Kommune	Sosialhjelp	Administrasjon	Introduksjonsstønad	Totalt
0301 Oslo	98	89	116	107
1001 Kristiansand	110	119	84	96
1102 Sandnes	100	93	89	91
1201 Bergen	91	114	99	102
1601 Trondheim	99	101	112	108
Utvalgskommunene	100	100	100	100
Alle kommuner	96	104		

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen, sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen

Kommunens inntekter fra integreringstilskudd føres rett i kommuneregnskapet. De enkelte sektorenes budsjett utarbeides gjennom den årlige handlingsplanprosessen. Det er ikke noen direkte sammenheng mellom inntekten fra integreringstilskuddet og budsjett for den enkelte enhet. Som følge av at helse- og sosialsektoren organiserer de fleste tjenestene knyttet til bosetting av flyktninger og også står for utbetalingene av økonomisk sosialhjelp og introduksjonsstønning til den enkelte flyktning får sektoren sitt budsjett justert med 80 % av endringen av inntekten fra integreringstilskuddet, om det øker eller reduseres.

Voksenopplæring finansieres ikke direkte gjennom integreringstilskuddet, men gjennom eget tilskudd til norskopplæring som utbetales per capita over tre år. Fra opprettelsen av statlig finansiering av voksenopplæring har imidlertid aldri de fulle utgiftene til undervisningslokaler vært dekket av tilskuddet. Lærertillegg og administrasjon dekkes i stor grad, men utgifter til leie og drift av bygg må kommunen finansiere på annen måte, for eksempel ved bruk av integreringstilskuddet. Kartlegging av kommunenes utgifter til voksenopplæring er en egen kartlegging som utføres av det samme beregningsutvalget.

Inntekter og utgifter

Den totale økonomien i å bosette flyktninger har vært forsøkt kartlagt i to omganger, sist i 2006, basert på kommunens regnskap i 2005. Ved å ta utgangspunkt i kartleggingen til Beregningsutvalget, og så utvide den med de øvrige tjenestene kommunen yter til målgruppen flyktninger i femårsperioden kommunen mottar integreringstilskudd, har en fått en rimelig god oversikt over ressursinnsatsen overfor flyktninger det gjeldende året. Inntektene fra statlig tilskudd er kartlagt på tilsvarende måte, i alle sektorer. I 2005 hadde kommunen et betydelig overskudd, nær 20 %, på de statlige inntektene sammenholdt med de utgiftene kommunen hadde hatt på målgruppen.

Etter 5 år er det ingen særskilt registrering av utgifter knyttet til målgruppen, og det er åpenbart at enkelte flyktninger ikke vil være økonomisk selvstendige etter 5 år. En må anta at dette, i tillegg til eventuelt behov for helsehjelp og barneverntjenester vil kunne være den største belastningen på det kommunale tjenesteapparatet.

Vurdering

På grunn av en samlet vurdering av utfordringene knyttet til bosetting av flyktninger i 2013, og tidligere år kan Kristiansand kommune bosette 200 flyktninger i 2014, og 180 flyktninger i årene 2015 og 2016. Årlig vil det bosettes 10 enslige barn og unge. I tillegg kommer familiegjenforente.

Tiltaket finansieres ved bruk av integreringstilskuddet og tilskudd til norskopplæring.

Utgiftene til særskilte tiltak for enslige mindreårige dekkes ved statsrefusjon for kommunale barnevernutgifter, som tidligere år.

Forutsetningene er at ressursene til oppfølging økes og det stilles til disposisjon flere kommunale boliger.

Arbeidet med å øke ressursene til oppfølging og intensivere arbeidet med å skaffe hensiktsmessige boliger prioriteres.

Det legges til grunn en tverrsektoriell gruppe som forutsetter å sikre et helhetlig løp i forhold til innvandring.

Punkt 51/13: Plan for psykisk helsearbeid, 2007-2010 og Rusmiddelpolitisk handlingsplan, 2008-2012- utsettelse av rullering

Dato 7. oktober 2013
Saksnr.: 201309891-1
Saksbehandler Hilde Engenes

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
15.10.2013

Plan for psykisk helsearbeid, 2007-2010 og Rusmiddelpolitisk handlingsplan, 2008-2012- utsettelse av rullering

Sammendrag

Mandat for rullering av Plan for psykisk helsearbeid og Rusmiddelpolitisk handlingsplan ble vedtatt av helse- og sosialstyret 25.09. 2012. Rulleringsarbeidet ble startet opp i tråd med fremdriftsplanen, men ble satt midlertidig på vent i juni 2013 etter bystyrets vedtak om å overføre hovedtyngden av virksomhetsområdet barne- og familietjenester til oppvekstsektoren. Ansvar for svært mange av de sentrale forebyggende tiltakene ligger fra årsskiftet i oppvekstsektoren. For å sikre vellykket implementering og gjennomføring av tiltak i planene foreslår helse- og sosialdirektøren i samråd med oppvekstdirektøren at rulleringen gjennomføres i 2014, forankret i ny organisering i begge sektorer, og legges frem til politisk behandling i 2015. Det er da tatt høyde for at prosessen etter den organisatoriske endringen må omfatte flere aktører, både fra administrativt og politisk miljø. Som skissert tidligere vil det bli innspills- og temamøter på flere av de områdene planene berører.

Forslag til vedtak

1. Helse- og sosialstyret slutter seg til skisserte fremdriftsplan for rullering av Plan for psykisk helsearbeid og Rusmiddelpolitisk handlingsplan
2. Helse- og sosialstyret forlenger gyldighetsperioden for Plan for psykisk helsearbeid og Rusmiddelpolitisk handlingsplan ut året 2015

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Hilde Engenes
rådgiver

Bakgrunn for saken

Mandat for rullering av Plan for psykisk helsearbeid og Rusmiddelpolitisk handlingsplan ble vedtatt av helse- og sosialstyret 25.09. 2012. Rulleringen av de to planene blir sett i sammenheng. Dette er i hovedsak med tanke på å utvikle strategier som sikrer et sammenhengende og koordinert tjenestetilbud til de ulike målgruppene som planene omfatter. Vedtatte mandater skal sikre tverrsektoriell og tverrfaglig satsing på rus- og psykisk helsefeltet. Følgende momenter er vektlagt:

- Tydeligere folkehelseperspektiv og helsefremmende arbeid
- Forebygging og tidlig intervensjon
- Samhandling med spesialisthelsetjenesten
- Boligsosialt arbeid rettet mot målgrupper for planene
- Brukerkompetanse og ivaretagelse av pårørende
- Samarbeidet med ideelle organisasjoner
- Koordinerte og helhetlige tjenester
- Kunnskapsbaserte evalueringer av eksisterende tiltak/prosjekter

Det fremkom av vedtaket fra september 2012 at rulleringsarbeidet skulle starte opp med forankring i den nye organisasjonen i helse- og sosialsektoren som skulle ferdigstilles vår 2013. Planarbeidet ble startet opp i tråd med vedtaket, men ble satt midlertidig på vent i juni 2013 etter bystyrets vedtak om å overføre hovedtyngden av virksomhetsområdet barne- og familietjenester til oppvekstsektoren. Den nye organiseringen implementeres fra nyttår 2014. Ansvar for svært mange av de sentrale forebyggende tiltakene ligger fra årsskiftet i oppvekstsektoren. Realiseringen av de helsefremmende og forebyggende strategiene på rus- og psykisk helsefeltet er suksesskriterier for å lykkes med hovedmålsettingen bak omorganiseringen. Det må derfor sikres et rulleringsarbeid som legger til rette for å lykkes med gjennomføringen av planene de neste fire år.

En god rulleringsprosess skal forankre tiltakene hos de instansene som skal ha gjennomføringsansvar i planperioden. Dette forutsetter aktiv deltakelse fra alle sentrale aktører. Det er vanskelig å skape et godt nok handlingsrom for omfattende rulleringsarbeid parallelt med større omorganiseringsprosesser. Overføringen av barne- og familietjenester til oppvekstsektoren blir krevende å gjennomføre i høst. Helse- og sosialsektoren må også bruke kapasitet på å slutføre organiseringen i høst, som en konsekvens av overføringen.

Helse- og sosialdirektøren har i samråd med oppvekstdirektøren vurdert situasjonen med tanke på kapasitet og organisatorisk forankring og mener at rulleringsarbeidet bør startes opp igjen på nyåret 2014. Dette vil sikre forankring og deltakelse også fra ny organisasjon i oppvekstsektoren som omfatter barne- og familietjenestene. Rulleringen gjennomføres i 2014 og legges frem til politisk behandling i 2015. Det er da tatt høyde for at prosessen etter den organisatoriske endringen må omfatte flere aktører, både fra administrativt og politisk miljø. Som skissert tidligere vil det bli innspills- og temamøter på flere av de områdene planene berører.

Punkt 52/13: Høringsuttalelse - utkast til endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge

Bilag

Vedtak FORMAN, 16102013, Sak 94/13, Høringsuttalelse - utkast til endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge

Høringsbrev av 22.07.13

høringsuttalelse endring forskrift §4 alt 2.docx

Høringsnotat

Dato 2. oktober 2013
Saksnr.: 201307248-2
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

15.10.2013
16.10.2013

Høringsuttalelse - utkast til endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge

Sammendrag

Arbeidsdepartementet har 07/2013 sendt på høring forslag til endring i § 4 i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge. Forskriften omhandler personer med ulovlig opphold i Norge, og Arbeidsdepartementet ønsker å tilpasse bestemmelsene slik at NAV – kommune sine forpliktelser for nødhjelp ovenfor denne gruppen tydeliggjøres gjennom bestemmelser i forskrift og ikke alene som en forpliktelse gjennom internasjonale konvensjoner.

Departementet ber om synspunkter på om det er behov for en endring i gjeldende forskrift, deretter bes det om synspunkter på to alternative forslag.

NAV-kristiansand mener at det er behov for en endring i forskrift, som presiserer det ansvaret for nødhjelp kommunen har ovenfor personer med ulovlig opphold i Norge.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet gir sin tilslutning til forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune om endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg:
Høringsbrev av 22.07.2013
Høringsnotat
Forslag til høringsuttalelse fra NAV - Kristiansand

Bakgrunn for saken

Det vises til høringsbrev fra Arbeidsdepartementet av 07/2013 vedr. forslag til alternative endringer i forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge. Departementet ber høringsinstanser komme med synspunkter på hvorvidt det er behov for en endring i forskrift og to alternative forslag om endringer av § 4 annet ledd.

§ 4: Personer som ikke har lovlig opphold i riket

Personer som ikke har opphold i riket har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning

Hvis en person som nevnt i første ledd ikke kan sørge for sitt livsopphold, og heller ikke kan få statlig innkvartering, har vedkommende i en nødsituasjon rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud i henhold til loven. Hjelp gis inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet

Bakgrunnen for høringsnotatet er at Arbeidsdepartementet har sett behov for å se nærmere på unntaksbestemmelsen i paragrafens annet ledd, og at det kan være uklarheter om hvor omfattende retten til tjenester i nødsituasjoner er.

Hensikten med forskriftsbestemmelsen er å skulle avhjelpe i akutte nødsituasjoner, ikke forlenge ulovlige opphold i Norge. Departementet ønsker å gi presiseringer for å tydeliggjøre formålet med bestemmelsen slik at den imøtekommer formål og ikke muliggjør forlengelse av ulovlig opphold.

Det tydeliggjøres gjennom høringsnotatet at bestemmelsene i forskriften skal underbygge det juridiske utgangspunktet som er at personer som oppholder seg ulovlig i landet skal forlate landet. Kommunene skal være lojale ovenfor vedtak fattet av statlige innvandringsmyndigheter, og være lojale ovenfor formålet med lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. I enkelttilfeller når personer som ikke har gyldig oppholdstillatelse ikke forlater landet, vil det kunne innebære usikkerhet knyttet til hvor langt kommunens hjelpeplikt rekker og når retten til nødhjelp etter menneskerettslige konvensjoner faller bort.

Departementet ber om synspunkter på om det er behov for en endring av forskrift. Bakgrunn er at antall saker dette dreier seg om er få. Nav – Kristiansand mener at det er behov for en presisering av forskriften, og mener at dette best ivaretas gjennom alternativet hvor tekst i annet ledd tydeliggjøres.

Forslag til høringsuttalelse ligger som vedlegg til saken.

Punkt 53/13: Høringsuttalelse - Krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenestene

Bilag

Vedtak FORMAN, 16102013, Sak 93/13, Høringsuttalelse - Krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenestene

Høringsbrev av 02.07.13

Høringsnotat

Forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Dato 2. oktober 2013
Saksnr.: 201306842-2
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang

Eldrerådet
Rådet for funksjonshemmede
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

14.10.2013
30.09.2013
15.10.2013
16.10.2013

Høringsuttalelse - Krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenestene

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har 07/2013 sendt på høring forslag til endring av forskrift om «Kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene». I forslaget ligger det krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenesten.

Helse- og sosialdirektøren stiller seg positive til forslaget i høringsuttalelsen.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet gir sin tilslutning til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune vedrørende endringer i forskrift med krav om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenesten.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og Sosialdirektør

Trykte Vedlegg:
Høringsbrev av 02.07.2013
Høringsnotat
Forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand Kommune

Bakgrunn for saken

Det vises til høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet av 02.07.2013 vedr. forslag om endring av forskrift 27. juni 2003 nr. 792 om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten. Det foreslås krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav.

Høringsnotatet er utarbeidet med bakgrunn i tydeliggjøring av krav til systematisk kvalitetsforbedringsarbeid og systematisk arbeid for å styrke pasientsikkerheten gjennom lovparagraf § 4-2 andre ledd i lov 24. juni 2011 nr.30 om kommunale helse- og omsorgstjenester.

§ 4-2. Kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

Enhver som yter helse- og omsorgstjeneste etter loven her skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om plikten etter første ledd, herunder krav til politisk behandling av kvalitetskrav i kommunestyret eller annet folkevalgt organ.

Det presiseres at det ikke foreslås endring av innholdet i kvalitetskravene, men det foretas en harmonisering av begrepsbruken tilpasset ny helse- og omsorgstjenestelov. Kravet til lokalpolitisk behandling avgrenses til fortsatt gjelde de tjenestene som er omfattet av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 pkt. 5 og 6. Det foreslås heller ikke endringer når det gjelder det materielle innholdet knyttet til vilkår for eller omfanget av kommunens helse- og omsorgstjenester, som ligger til grunn for når kvalitetskrav i tjenestene inntreffer.

Plikten til å yte forsvarlige helse- og omsorgstjenester er sentral i helselovgivningen og plikten er pålagt enhver som yter helse- og omsorgstjenester. I dette ligger et prosesskrav om systematisk styring og ledelse av tjenestene, som tydeliggjør arbeid for systematisk kvalitetsforbedring som en viktig oppgave.

Forslag til endringer om lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav i helse- og omsorgstjenesten vurderes til å være et virkemiddel for å sikre politisk forankring av kvalitetskrav.

Helse- og sosialdirektøren stiller seg positiv til forslaget om krav til lokalpolitisk behandling av kvalitetskrav. I forslaget fremkommer det at den enkelte kommune kan selv bestemme hvordan lokalpolitisk behandling sikres, men det vil innebære et tydeligere politisk ansvar for å etterspørre et systematisk arbeid med kvalitet i de deler av tjenestene som kommer inn under forskrift om kvalitet i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Tjenestene fremkommer i helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 pkt 5 og 6.

Kvalitetskravene fremkommer i forskriftens § 3.

Forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand Kommune ligger som vedlegg

Punkt 54/13: Orientering om tilsyn - helse- og sosialsektoren høsten 2013

Dato 2. oktober 2013
Saksnr.: 201309810-1
Saksbehandler Kristin Skjelbred

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
15.10.2013

Orientering om tilsyn - helse- og sosialsektoren høsten 2013

Sammendrag

Staten benytter tilsyn som verktøy for å føre kontroll med kommunene. Tilsynene kan medføre plikter, og de gir nyttig informasjon til kommunens eget arbeid med internkontroll og kvalitetsforbedring. Det er avsluttet to statlige tilsyn i helse- og sosialsektoren så langt i 2013. Denne saken presenterer resultater, avvik og tiltak som følge av disse tilsynene.

Fylkesmannen i Vest-Agder hadde tilsyn med oppfølging av barn i fosterhjem, og ga ett avvik: «Kristiansand kommune sikrer ikke systematisk oppfølging og kontroll av barnets situasjon i fosterhjemmet.» Tilsynet avdekket de samme funnen som tjenesten selv hadde avdekket og allerede igangsatt tiltak for å løse. En stilling av den øremerkede økningen til barneverntjenesten er lagt til oppfølging av fosterhjem. Dette sammen med redegjørelsen om de øvrige tiltakene tjenesten har iverksatt, gjør at Fylkesmannen i brev av 10/9-13 anser avviket som lukket.

Utlendingsdirektoratet hadde tilsyn ved Kristiansand statlige mottak for asylsøkere, alle tre avdelinger, 7. mai og 8. mai 2013. Det ble tilsammen gitt ni pålegg i forhold til daværende praksis til kommunen som driftsoperatør (DRO). Alle påleggene er utbedret og praksis endret. Innholdet i påleggene er i stor grad av administrativ karakter og innebærer ikke noen prinsipielle endringer som vil få økonomiske konsekvenser eller større endringer i tjenestetilbudet til brukerne.

Forslag til vedtak

[Helse- og sosialstyret tar saken til orientering.](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Kristin Skjelbred
Rådgiver

Utrykt vedlegg: Tilsynsrapport Barnevernstjenesten
Tilsynsrapport Statlige mottak – ordinær og forsterket avdeling

Bakgrunn for saken

Staten benytter tilsyn som verktøy for å føre kontroll med kommunene. Tilsynene kan følge ulik metodikk, men hensikten er å kontrollere om kommunen oppfylder pliktene som er pålagt i eller i henhold til lov. Kontrollen som gjennomføres ved et tilsyn defineres gjerne som en kartlegging av status i forhold til fastsatte krav (lovkrav). Kontrollen kan medføre plikter, og den gir nyttig informasjon til kommunens eget arbeid med internkontroll og kvalitetsforbedringer.

Dersom det gjennom tilsynet blir påvist avvik mellom lovkrav og kommunens praksis, må kommunen iverksette tiltak for å lukke avviket. Prosessen er som hovedregel slik at kommunen iverksetter eller beskriver tiltak som planlegges iverksatt for å lukke avvikene, dette gjennomgås av tilsynsmyndighetene som avslutter tilsynet dersom ny praksis aksepteres. I denne saken presenteres de to avsluttede statlige tilsynene helse- og sosialsektoren har hatt per oktober 2013. Fylkesmannen i Vest-Agder har avsluttet et tilsyn med oppfølging av barn i fosterhjem i perioden. Utlendingsdirektoratet har hatt tilsyn med Kristiansand statlige mottak. Resultatene, avvikene og tiltakene som er iverksatt som følge av disse tilsynene presenteres i saken.

Tilsyn med oppfølging av barn i fosterhjem

Fylkesmannen i Vest-Agder gjennomførte tilsyn med kommunens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem i april 2013. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

- Oppfølging og kontroll av barnets situasjon i fosterhjemmet
- Barnets medvirkning
- Råd og veiledning til fosterforeldre.

Det ble gitt 1 avvik under tilsynet: «Kristiansand kommune sikrer ikke systematisk oppfølging og kontroll av barnets situasjon i fosterhjemmet.»

Tilsynet fra Fylkesmannen bygger i hovedsak på funn fra 2012. Barneverntjenesten igangsatt flere tiltak knyttet til oppfølging av fosterhjem i januar 2013. Det ble også utarbeidet en plan for et forbedringsarbeid som skulle gjennomføres i løpet av inneværende år.

Tilsynet avdekket de samme forhold som barneverntjenesten allerede hadde avdekket. I tillegg fokuserte tilsynet på et viktig område som omhandler sårbare overganger i et barns liv, og hvordan dette kan ivaretas i fosterhjemsarbeidet.

Barneverntjenesten har etter tilsynsbesøket gjennomført flere tiltak for å lukke avviket. Det er oversendt en redegjørelse for dette 18/7-13. På bakgrunn av denne redegjørelsen har fylkesmannen i brev av 10/9-13 konkludert med at de finner tilbakemeldingen tilfredsstillende og anser avviket som lukket.

Barneverntjenesten har de senere årene hatt en sterk økning i barn plassert utenfor hjemmet. Det ble bevilget 1,5 øremerkede stillinger til barneverntjenesten i Kristiansand kommune i 2013. En av disse stillingene er lagt til oppfølging av fosterhjem.

Avdelingen som har ansvar for oppfølging av fosterhjem har de siste årene hatt personellmessige utfordringer. Det har vært forholdsvis høy turnover, noe som medfører brudd i relasjoner i forhold til fosterbarn og fosterhjem. Dette er svært uheldig, og det jobbes nå målrettet for å sikre stabilitet i personalsituasjonen. Tilstrekkelig antall ansatte og et stabilt personale anses som en forutsetning for å sikre at avvik ikke oppstår.

Tilsyn ved Kristiansand statlig mottak

Utlendingsdirektoratet hadde tilsyn ved Kristiansand statlige mottak for asylsøkere, alle tre avdelinger, 7. mai og 8. mai 2013. Det ble tilsammen gitt ni pålegg i forhold til daværende praksis til kommunen som driftsoperatør (DRO). Alle påleggene er utbedret og praksis endret. Innholdet i påleggene er i stor grad av administrativ karakter og innebærer ikke noen prinsipielle endringer som vil få økonomiske konsekvenser eller større endringer i tjenestetilbudet til brukerne. Pålegg og utbedringer er beskrevet nedenfor:

Organisatoriske, administrative og økonomiske forhold:

Pålegg: DRO må påse at underskrevet budsjett blir levert umiddelbart

Svar: Underskrevet budsjett ble sendt UDI RKS umiddelbart etter ankomst av tilsynsrapporten.

Pålegg: DRO må sørge for at fullstendig årsregnskap med signert revisorberetning for 2012 blir oversendt UDI RKS. Videre må DRO påse at fristen for innsending av disse dokumenter, overholdes i 2014

Svar: Rutinen har vært at utfordringer med å klare å sende årsregnskap med signert revisorberetning er tatt inn i årsplaner og når vi ser at fristen er umulig å overholde så sender vi søknad om utsettelse. Revisor og økonomikonsulent er orientert om pålegget for 2014 og alle parter forsøker så langt det er mulig å få dette til, men vi må fortsatt ta forbehold om at vi muligens må søke utsettelse.

Pålegg: DRO må sende inn signert erklæring på at de har den dokumentasjonen som regelverket for helse, miljø og sikkerhet krever ved innlevering av årsregnskapet for 2012

Svar: Forglemmelse. Pålegget er utbedret

Pålegg: DRO må sørge for at mottaket sender inn refusjonskrav til UDI innen den 30. i påfølgende måned

Svar: Rutinen er at refusjonskrav sendes så fort som mulig. Beklageligvis har det vært noe sykefravær som har forårsaket forsinkelse. Og nå for juni og juli har vi søkt utsettelse på grunn av revisors ferieavvikling.

Mottaket har innskjerpet rutinen for innsendelse av refusjonskrav, og søker utsettelse hvis det i enkelttilfeller er nødvendig med lenger tid.

Pålegg: DRO må sørge for at mottaket har gode rutiner for gjennomføring av beboeres nedbetalingsplan for forskuttet egenandel

Svar: Økonomisekretærene mener å ha gode rutiner på dette og antar at dette handler om en beklagelig glipp.

Krav til Informasjonsarbeid

Pålegg: Driftsoperatør må sørge for at mottaket tar i bruk praktiske aktiviteter som pedagogisk virkemiddel for å gjøre programmet levende og tilgjengelig

Svar: Tatt til etterretning. Mottaket endrer praksis.

Mottaket legger til rette for praktiske aktiviteter som pedagogisk virkemiddel f.o.m høst 2013.

Krav til tiltak for barn og unge under skolepliktig alder

Pålegg: DRO må sikre at alle barn mellom 2-4 år gis et tilbud i barnebase eller ved kjøp av barnehageplass må minimum tre timer pr dag, fem dager i uka

Svar: Mottaket etablerer barnebase og alle barn mellom 2-4 år som ikke har tilbud om barnehageplass får tilbud om barnebase 3 timer pr dag, fem dager i uka fra skolestart i august d.å. Mottaket har etablert barnebase i henhold til UDIs krav.

Innkvartering

Pålegg: DRO må sørge for at det i alle bygg med flere boenheter, er oppslått brannrutine i hver etasje.

Svar: Rutinen er at brannrutiner er oppslått i hver etasje. Men det kan skje at disse blir fjernet uten at det blir oppdaget med en gang.

Mottaket innskjerper rutinen og gjennomfører rutinemessige kontroller i boligene.

Pålegg: DRO må sørge for at mottaket kartlegger fare og problemer og på denne bakgrunn vurderer risiko, samt utarbeider tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Svar: Pålegget er utbedret, men risikovurderingen på videreutvikles. Mottaket vil videreutvikle arbeidet med risikovurdering.

Mottaket jobber med videreutvikling av arbeidet med risikovurderinger.

Brannsikkerhet har ekstra fokus.

Punkt 55/13: Bygging av omsorgsboliger - valg av gjennomføringsmodell

Bilag

Prinsippsak for valg av kontraktstrategi i utviklings- og byggeprosjekter. Kristiansand kommune som eier etter tradisjonell kontraktsmodell eller OPS-modell

Dato 8. oktober 2013
Saksnr.: 201309880-1
Saksbehandler Ole Geir Gitlestad

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
15.10.2013

Bygging av omsorgsboliger - valg av gjennomføringsmodell

Sammendrag

Helse- og sosialsektoren (HS) skal bygge 40 nye omsorgsboliger. I sektorens handlingsplan pekes det på muligheten av å etablere boligene gjennom et Offentlig-Privat Samarbeid (OPS). Med bakgrunn i politiske vedtak som omfatter utredning av omsorgsboliger etablert gjennom OPS, har HS i samarbeid med Kristiansand Eiendom (KE) etablert en prosjektgruppe som har vurdert anskaffelsesstrategi og gjennomføringsmodell for etablering av de 40 boligene.

KE har som kommunens utbygger mottatt en bestilling fra HS på 40 omsorgsboliger og det er lagt inn midler til drift av disse i HP fra 2016.

Saken som nå fremmes omhandler selve oppføringen av boligene. Pleie- og omsorgstjenester som inngår i omsorgsboligkonseptet er i denne omgang ikke en del av OPS-vurderingen. Dette vil bli behandlet i egen sak.

En viktig bakgrunn for vurderingene i foreliggende sak er den vedlagte prinsipp-saken fra kommunalutvalgets møte 24.09.13 angående valg av kontraktstrategi i utviklings- og byggeprosjekter.

KE benytter i dag flere ulike entreprisformer og kontraktstyper tilpasset de ulike prosjektene. Av OPS - kontrakter er det kun Aquarama KE har vært involvert i, men dette prosjektet er i en svært tidlig fase hvor det er vanskelig å trekke konklusjoner eller dra direkte erfaringer. Tradisjonelle OPS- kontrakter har en varighet på mellom 20-40 år. Det vil derfor gå mange år før prosjektet kan evalueres og gi klare signaler om OPS er et riktig valg både i forhold til kvalitet og økonomi. Det som står klart allerede nå, er at Kristiansand kommune i egen regi ikke hadde klart å få gjennomført et så stort og komplekst prosjekt på såpass kort tid. Tid og gjennomføringsevne på komplekse prosjekter er da også en av de best dokumenterte fordelene ved å bruke OPS-modellen i tradisjonell form.

Det viktigste ved valg av kontraktstrategi er at vi oppnår best mulig utnyttelse av hver offentlige krone, og at OPS- modellen kun bør brukes på prosjekter hvor det foreligger klare incentiver for at et offentlig privat samarbeid gir det totalt sett beste tilbudet for kommunens innbyggere. Det vises også her til den vedlagte prinsipp-saken fra KE til kommunalutvalget for en mer inngående gjennomgang av OPS. Følgende vedtak ble fattet i kommunalutvalget:

1. *Kristiansand eiendom sitt kvalitetssystem legger til grunn en kontraktstrategi hvor Kristiansand eiendom er byggherre ved gjennomføring av tradisjonelle formålsbygg. Endelig valg av kontraktsform avklares ved den årlige rullering av handlingsprogrammet.*
2. *OPS- modellen vurderes på prosjekter hvor det foreligger klare incitament for at et offentlig privat samarbeid gir et totalt sett bedre tilbud for kommunen.*

Helse- og sosialdirektøren kan ikke se at det ligger klare incitament for at det bør benyttes OPS- modell for etableringen av 40 omsorgsboliger i Kristiansand kommune, og anbefaler derfor at etablering av boligene gjennomføres i kommunens regi og ved bruk av tradisjonelle gjennomføringsmodeller. Det må da vurderes om byggingene av boligene skal skje i regi av Kristiansand boligselskap.

Kristiansand kommune er med i Nasjonalt program for leverandørutvikling. Uavhengig av valg av gjennomføringsmodell for de 40 boligene vil prosjektet benytte seg av ressurser fra leverandørutviklingsprogrammet slik at vi sikrer en innovativ prosess ved anskaffelse av boligene.

Forslag til vedtak

Bygging av 40 omsorgsboliger i Kristiansand kommune ivaretas i egen regi og ved bruk av tradisjonelle gjennomføringsmodeller. Boligene skal tilfredsstillere krav som Husbanken stiller for å kunne tildeles investeringstilskudd, og skal tilpasses for å kunne ta i bruk ny og fremtidig velferdsteknologi.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Ole Geir Gitlestad
Rådgiver Behandling og rehabilitering

Vedlegg:

Prinsippsak for valg av kontraktstrategi i utviklings- og byggeprosjekter.
Kristiansand kommune som eier etter tradisjonell kontraktsmodell eller OPS-modell

Bakgrunn for saken

Med bakgrunn i politiske vedtak som omhandler valg av gjennomføringsmodell eller kontraktstrategi for utviklings- og byggeprosjekter, og som del av utviklingen av KEs kvalitetssystem, har eiendomssjefen fremmet en prinsippsak om valg av kontraktstrategi for kommunalutvalget. Saken ble behandlet i møte 24.09.13 og følger som vedlegg til hs-styrets sak.

Saken som nå fremmes for hs-styret omhandler selve oppføringen av boligene. Pleie- og omsorgstjenester som inngår i omsorgsboligkonseptet er i denne omgang ikke en del av OPS-vurderingen. Dette vil bli behandlet i egen sak.

I kommunalutvalgssaken foretas en gjennomgang av OPS- modellen og det vises til erfaringer man har med slike modeller så langt. I foreliggende sak går vi ikke inn på de generelle beskrivelsene av OPS, men henviser til prinsippssaken fra kommunalutvalget. Følgende vedtak er fattet:

1. *Kristiansand eiendom sitt kvalitet system legger til grunn en kontraktstrategi hvor Kristiansand eiendom er byggherre ved gjennomføring av tradisjonelle formålsbygg. Endelig valg av kontraktsform avklares ved den årlige rullering av handlingsprogrammet.*
2. *OPS- modellen vurderes på prosjekter hvor det foreligger klare incitament for at et offentlig privat samarbeid gir et totalt sett bedre tilbud for kommunen.*

Erfaringer:

Det er lite erfaringer å hente på OPS når det gjelder omsorgsboliger. Grimstad kommune og Re kommune utlyste i 2012 en parallell konkurranse på etablering av omsorgsboliger (ramme 250 - 300 mill. kr. eks.mva). Anbudskonkurransene skulle avklare om prosjektene skulle gjennomføres som variant av totalentreprise eller gjennom OPS- modell (kun bygge/drift). På begge prosjektene ble det kun gitt tilbud på totalentreprisemodellen.

Ingen eller svært lav deltakelse er også gjennomgående signaler fra prosjekter utlyst som OPS på andre typer bygg (eks. Lyngdal). Markedet har trolig ikke tilpasset seg OPS- modellen, da den er svært ressurskrevende med ny kontraktsform(er) og med lange kontrakter (20-40 år).

Av andre OPS - kontrakter er det kun Aquarama KE har vært involvert i, men dette prosjektet er i en svært tidlig fase hvor det er vanskelig å trekke konklusjoner eller dra direkte erfaringer. Tradisjonelle OPS- kontrakter har en varighet på mellom 20-40 år, det vil derfor gå mange år før prosjektet kan evalueres og gi klare signaler om OPS er et riktig valg både i forhold til kvalitet og økonomi. Det som står klart allerede nå, er at Kristiansand kommune i egen regi ikke hadde klart å få gjennomført et så stort og komplekst prosjekt på såpass kort tid. Tid og gjennomføringsevne på komplekse prosjekter er da også en av de best dokumenterte fordelene ved å bruke OPS-modellen i tradisjonell form.

Det er svært viktig at man oppnår konkurranse ved utlysning av OPS-prosjekter, det er kun da det er mulig å vite om man ligger på et riktig kostnadsnivå i forhold til den leveransen som tilbys.

I Kristiansand ser vi at enkelte av de større entreprenørene spisser sin kompetanse inn mot OPS- prosjekter. Det kan da være fare for at svært få og store aktører vil dominere og at de mellomstore blir fortrent. Dette skal man ha fokus på når man skal vurdere hvilken kontraktstrategi man skal velge.

Omsorgsboliger:

Omsorgsboliger er boliger tilrettelagt for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, og tilrettelagt for at slike tjenester kan ytes etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c, jf. § 3-7.

For å kunne nyttiggjøre seg Husbankens investeringstilskudd forutsettes at et omsorgsboligprosjekt har funksjonell og god standard, slik at det blir et godt sted å bo og en god arbeidsplass. Det skal legges vekt på kvaliteter som bidrar til at omsorgsboliger kan fungere som gode hjem og gi ramme om et verdig liv. Omsorgsboliger skal være tilpasset personer med demens og kognitiv svikt i tråd med Demensplan 2015. Dette innebærer små avdelinger og bofellesskap med rom for aktiviteter og tilgang til tilpasset uteareal. Det understrekes at boenhetene ikke skal ha institusjonsliknende preg, og at antall boenheter som lokaliseres sammen derfor ikke skal være for stort. Boenhetene bør også plasseres i ordinære bomiljøer slik at prinsippene om normalisering og integrering oppfylles. Det er en forutsetning at ulike brukergrupper ikke samlokaliseres på en uheldig måte.

Det forutsettes at omsorgsboliger og sykehjem som finansieres med investeringstilskudd, skal:

- være universelt utformet
- ha energieffektive løsninger
- oppfylle kravene som stilles til risikoklasse 6 iht. branntekniske krav, og det skal installeres sprinkelanlegg
- tilfredsstillende kravene i arbeidsmiljøloven
- være tilrettelagt for tilkobling og montering av elektroniske hjelpemidler, kommunikasjons- og varslingssystem og annen velferdsteknologi
- tilfredsstillende kravene i plan- og bygningsloven og byggeforskriftene
- oppfylle prinsippene om integrering og normalisering ved etablering av boligløsninger

Det er selvsagt en utfordring at omsorgsboliger skal være tilpasset et stort spekter av mennesker. Signaler fra markedet når det gjelder forståelsen av hva omsorgsboliger omfatter, er at dette er funksjonelle boliger for eldre mennesker. Dette er en altfor snever forståelse. Det forholdet at boligene er mer komplekse vil trolig være med å legge en demper på interessen for å inngå langvarige kontrakter på bygg og drift av slike prosjekt. Særlig der omsorgsboliger vil inngå som en del av en større boligmasse.

Markedet i Kristiansand:

Boligmarkedet i Kristiansand er svært labert for tiden, og det har vært meldt om prisnedgang allerede fra og med inneværende år. Realisering av mange nye boligprosjekter samtidig og en generell økning i byggeprisene, har senket både etterspørsel og marginer hos entreprenørene. Dette tvinger dem til å tenke annerledes, og flere entreprenører retter nå sine øyne mot den eldre del av befolkningen hvor de ønsker å tilby funksjonelle og tilpassede boliger der man skal kunne bo det meste av alderdommen. Eksempler på slike nyere tilpassede og ferdigstilte boligprosjekter er seniorboligene på Hamresanden og Tangen +. Kommende prosjekter innenfor samme segment som har vært annonsert den siste tiden er blant annet prosjektene til henholdsvis HSH på Liane og BRG/Kruse Smith i Rona.

Det er all grunn til å tro at markedet vil ta godt imot denne typen boliger, og disse vil være et svært nyttig supplement til kommunens egne boliger. At entreprenørmarkedet har et fokus på denne typen prosjekter, tilsier at det bør være muligheter for et samarbeid der den private aktøren bidrar med å legge til rette for stordriftsfordeler som igjen vil komme kommunen til gode.

Fleksibilitet/Endring:

Behov og krav knyttet til omsorgsboliger endrer seg stadig. Dette må det tas høyde for når man skal velge kontraktstrategi. En tradisjonell OPS- modell har en varighet på 20-40 år. Dette er en lang tidshorisont når det gjelder omsorgsboliger. Nødvendige ombygginger, og tilpasning til endrede behov, vil være elementer det må tas høyde for allerede i kontraktsdokumentene, noe som vil kunne være vanskelig å forutse og planlegge så tidlig i prosessen. Tilrettelegging for (fremtidig) velferdsteknologi, er et tilsvarende aspekt.

Endringer/ombygginger i kontraktperioden vil kunne gi OPS- selskapet en monopolsituasjon og kan føre til store tilleggskostnader for det offentlige. Det samme vil man kunne oppleve dersom man skulle komme i en situasjon der slike boliger ikke etterspørres lengre eller i avtakende grad. Dette taler for å bygge og eie bygget selv, slik at man disponerer boligene etter eget ønske. KE peker på et alternativ med en OPS-modell der man baserer seg på å leie boligene med en noe kortere tidshorisont, men med mulighet for forlengelse (opsjoner). HS vil ikke tilråde en slik modell, da kommunen vil miste noe av fleksibiliteten knyttet til å gjøre nødvendige tilpasninger ved endrede behov som måtte oppstå i leieperioden. I tillegg har vi en uavklarte situasjon med hensyn til refusjon av Husbankens investeringstilskudd dersom leieforholdet avsluttes før utløpet av den 30-årsperioden som Husbanken krever for drift av omsorgsboligene.

Økonomi:

Forhold som finansiering, rett på full momskompensasjon og investeringstilskudd fra Husbanken, taler for en tradisjonell kontraktsmodell. Erfaring viser at kommune og stat oppnår lavere finanskost enn private utbyggere. Full momsrefusjon på prosjektkostnadene kan også bli noe mer kompliserte ved en OPS- modell, men risikoen for bortfall kan nok reduseres noe i kontraktsforhandlingene.

Husbanken stiller ikke krav om at omsorgsboliger må oppføres i egen regi for å kunne motta investeringstilskudd. Leie sidestilles på de fleste måter med oppføring i egen regi. Retningslinjer for investeringstilskudd fra Husbanken sier i pkt. 2: «Tilskuddet kan gis til oppføring, kjøp, ombygging, utbedring, leie eller annen fremskaffelse...» Videre heter det: «Kommunen avgjør selv om den vil eie omsorgsboligene selv eller om kommunen skal leie eller på annen måte fremskaffe omsorgsboligene gjennom avtaler på forretningsmessig basis. Kommunen må i tillegg selv avgjøre om driften skal settes ut».

For nærmere om økonomiske forskjeller knyttet til tradisjonell gjennomføringsmodell og OPS, vises til vedlagte prinsippak.

KE har sett på en alternativ OPS-modell med tradisjonell leieavtale. HS anser en eventuell leieordning som usikker, ikke minst knyttet til den risiko vi løper ved at Husbanken vil kreve tilbakebetaling av hele eller deler av investeringstilskuddet dersom leieforholdet opphører før tidskravet om 30 års drift er nådd.

Tomt/plassering:

Kristiansand Kommune har egne eiendommer der det vil være mulig å omregulere eller regulere inn 40 omsorgsboliger, blant annet på Strømme. Ved å bygge selv, står kommunen fritt til å velge plassering ut fra de aktuelle eiendommer kommunen besitter. Ved en OPS-modell er muligheten til å velge plassering svært redusert. En OPS-modell i form av et mer tradisjonelt leieforhold, vil kunne forenkle dette noe, slik at kommunen i større grad kan få etablert omsorgsboligene i det området det er mest hensiktsmessig.

Forhold til lov om offentlige anskaffelser:

Alle kommunale anskaffelser av varer og tjenester er underlagt lov om offentlige anskaffelser. Denne loven skal sikre at det ikke finner sted forskjellsbehandling mellom leverandører, sikre god forretningsskikk og god etisk standard, og at alle anskaffelser, så langt mulig, skal være basert på konkurranse.

De fleste anskaffelser vil i tillegg være underlagt forskrift om offentlige anskaffelser som beskriver konkrete konkurranseregler og gjennomføringsformer som skal følges. Forskriften gir rammene for hvordan anskaffelsen skal foregå, og både ved tradisjonell OPS-modell, og ved tradisjonell gjennomføringsmodell vil man være underlagt disse rammene.

Et leieforhold er normalt sett ikke underlagt forskriften, så selv om det skal dokumenteres konkurranse på den aktuelle anskaffelsen, står man noe friere. Dette skal man selvsagt være bevisst, og det er særlig aktuelt i et forhandlingsperspektiv med aktuelle tilbydere.

Kristiansand kommune er med i Nasjonalt program for leverandørutvikling. Uavhengig av valg av gjennomføringsmodell for de 40 boligene vil prosjektet benytte seg av ressurser fra leverandørutviklingsprogrammet slik at vi sikrer en innovativ prosess ved anskaffelse av boligene.

Konklusjon:

KE anbefaler at det ved etablering av omsorgsboligene som er bestilt av HS, benyttes en tradisjonell kontraktstrategi. Bygging og drift av 40 omsorgsboliger er ikke spesielt krevende eller avansert i forhold til andre bygg, inkl. tilrettelegging for moderne velferdsteknologi. Det er også et åpenbart motsetningsforhold mellom de høye transaksjonskostnadene som ofte påløper ved inngåelse av OPS- kontrakter, og de relativt lave byggekostnadene det innebærer å bygge 40 omsorgsboliger. Behovet for fleksibilitet understreker også konklusjonen om å benytte tradisjonell kontraktstrategi.

Som et alternativ til å benytte en tradisjonell kontraktstrategi har KE pekt på en fleksibel modell for OPS. Dette er en leiemodell hvor det legges opp til en fast leieperiode på f.eks. 10 år, men med mulighet for forlengelse (opsjoner) på videre leie. Ordinære OPS-vilkår om overføring av bygg til leietaker ved kontraktsslutt mv. vil ikke komme inn her. Vi snakker i stedet om en mer tradisjonell leiekontrakt, men der kommunen og den private aktør, etter konkurranse, utarbeider en leiekontrakt i fellesskap som ivaretar de nødvendige funksjoner og krav. Det må være en forutsetning at kommunen har tildelingsretten for boligene. Helse- og sosialdirektøren vil ikke anbefale en slik løsning fordi vi kan få problemer med kravet fra Husbankens om at boligene må driftes i 30 år for å kunne nyttiggjøre seg investeringstilskuddet fullt ut.

Helse- og sosialdirektøren gir tilslutning til anbefalingen fra KE om at omsorgsboligene oppføres i tråd med en tradisjonell kontraktstrategi. Hensett til forholdene rundt finansiering, momskompensasjon og investeringstilskudd, fremstår tradisjonell kontraktstrategi som klart mest gunstig for kommunen. Hensynet til fleksibel bruk av boligene og tilpasninger til fremtidige behov taler også for en tradisjonell gjennomføringsmodell. Det vurderes i så fall om byggingen av omsorgsboligene skal skje i regi av Kristiansand boligselskap.

Med tanke på fremtidige behov må det for øvrig også gjøres en nærmere vurdering av antall boliger som skal oppføres. Presset på heldøgns omsorgsplasser synes nå ikke å være spesielt stort, noe som kan ha sammenheng med at det alminnelige boligmarkedet i større grad sikrer omsorgstrengende gode boforhold. Helse- og sosialsektoren må bruke tiden som kommer til å kartlegge det fremtidige behovet mest mulig eksakt før det konkluderes med et bestemt antall nye omsorgsboliger.

Punkt 56/13: Brukerundersøkelse psykisk helse og rus tjenester

Bilag

Brukerundersøkelse psykisk helse og rus tjenester

**Punkt 57/13: Utlysning av stilling som helse- og sosialdirektør -
utlysningstekst**

Dato 8. oktober 2013
Saksnr.: 201309977-1
Saksbehandler Steinar Harbo

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
15.10.2013

Utlysning av stilling som helse- og sosialdirektør - utlysningstekst

Stillingen som helse- og sosialdirektør er ledig. I ansettelsesreglementet for Kristiansand kommune fremgår det av pkt 3.2:

«Formannskapet ansetter direktør, skole- og barnehagesjef og assisterende rådmann. Ved ansettelse av direktør, assisterende rådmann og skole- og barnehagesjef skal innstillingsutvalget bestå av:

- Leder av aktuelt hovedutvalg
- Rådmann eller den han/hun bemyndiger
- En tillitsvalgt fra sektoren

Hovedutvalgene, som administrasjonsutvalg, avgir innstilling til formannskapet i sak om ansettelse av direktør, skole – og barnehagesjef og assisterende rådmann.»

Det nedsatte innstillingsutvalget består av leder av Helse- og sosialstyret Tor Utsogn, rådmann Tor Sommerseth og Hovedtillitsvalgt for Fagforbundet Therese Løvseth. Personalsjef Steinar Harbo er rådgiver for utvalget.

I veiledning til ansettelsesreglementet, pkt 7b heter det:

«Kommunalutvalget som partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalg) skal godkjenne stillingsbeskrivelse og annonser for stilling som rådmann, ass. rådmann og administrasjonsdirektør, jfr Reglement for Kommunalutvalget. Det aktuelle hovedutvalg, som administrasjonsutvalg, godkjenner dette ved ansettelse av de øvrige direktører.»

I dagens organisering er Helse- og sosialstyret hovedutvalg for sektoren, og dermed skal utlysningsteksten godkjennes av dette organet.

Forslag til tekst fremgår nedenfor

Forslag til vedtak

[Utlysningstekst for stilling som helse- og sosialdirektør godkjennes](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Kristiansand kommune har 85000 innbyggere og ligger i en byregion med ca 130000 innbyggere. Kristiansand kommune ønsker å bidra i utviklingen av Sørlandet som en attraktiv region kjennetegnet av høy kompetanse og et nyskapende næringsliv. Kommunens administrasjon skal flytte inn i nye tidsmessige lokaler tidlig på nyåret 2014.

Kristiansand kommune ønsker å skape gode rammer for trivsel, virksomhet og fortsatt vekst. Dette forutsetter en effektiv og moderne kommuneadministrasjon med engasjerte og dyktige medarbeidere.

Helse- og sosialsektoren har i overkant av 3000 ansatte med et budsjett på ca 1,7 mrd. kroner. Den er organisert i seks virksomhetsområder; Oppfølgingstjenester, Behandling og rehabilitering, Langtidspleie, NAV, Forvaltning og service samt Barne- og familietjenester (under omorganisering).

Helse- og sosialdirektøren har det faglige, økonomiske og administrative ansvar for sektoren, er medlem av rådmannens ledergruppe, og har således også en sentral rolle i den fremtidige utvikling av Kristiansand kommune som en moderne serviceorganisasjon.

Vi ønsker en tydelig, løsningsorientert og beslutningsdyktig strategisk leder som gjennom innovasjon og nytenking vil være en tydelig pådriver og tilrettelegger for å møte de utfordringer Helse- og sosialsektoren og Kristiansand kommune står overfor i årene fremover. Søkere bør derfor ha erfaring fra ledelse av kompetansemiljøer og endringsledelse, og ha gode evner til å samarbeide og motivere sine medarbeidere

Helse- og sosialsektoren deltar i ulike faglige samarbeid og nettverk både nasjonalt og internasjonalt, samt med våre nabokommuner, Sørlandet sykehus HF og andre offentlige og private institusjoner. Vi søker derfor en synlig leder som både kan skape nye og videreutvikle samarbeidet med våre samarbeidspartnere.

Dokumenterte resultater i tidligere lederroller vil bli tillagt betydelig vekt.

Kvinner oppfordres til å søke.

For ytterligere informasjon ta kontakt med leder av Helse- og sosialstyret Tor Utsogn tlf 90294000 eller rådmann Tor Sommerseth, tlf 90668640.

Søknaden leveres elektronisk på www.kristiansand.kommune.no

Søknadsfrist: 8. november 2013